

Asia: VN/12528/2019

Lausuntopyyntö osallisuustyöryhmän vammaispalvelulainsäädännön uudistusta koskevista ehdotuksista

Lausunnonantajan tausta

1 Lausunnonantaja on

Kunta tai kuntayhtymä

Mikä

Helsingin kaupunki sosiaali- ja terveystoimiala

Työryhmän ehdotukset kokonaisuutena

- 2. Voidaanko työryhmän ehdotuksilla vahvistaa vammaisten henkilöiden osallisuutta heitä koskevien palveluiden asiakasprosesseissa? (Raportin luku 2, s. 14-47)**

Kyllä pääosin

Vapaamuotoiset perustelut

-

- 3. Voidaanko työryhmän ehdotuksilla vahvistaa vammaisten henkilöiden oikeutta yksilöllisiin tarpeisiin perustuviin palveluihin? (s. 14-47)**

Kyllä pääosin

Vapaamuotoiset perustelut

-

1 § 1 momentin 3 kohta

- 4. Kannatatteko ehdotettua muotoilua, jonka mukaan lain tarkoituksena olisi tukea vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista? Rauenneessa hallituksen esityksessä käytettiin termiä itsenäinen suoriutuminen itsenäisen elämän sijaan. (s. 14)**

Ei

Vapaamuotoiset perustelut

Kannatamme käsitettä itsenäisen suoriutumisen ja itsemääräämisoikeiden tukeminen. Itsenäinen elämä käsitteenä huomattavasti laajempi ja vaikeammin todennettavissa.

1 § 1 momentin 4 kohta

- 5. Kannatatteko vammaisen henkilön edun lisäämistä palvelujen turvaamista koskevaan kohtaan? (s. 14)**

Ei

Vapaamuotoiset perustelut

Edun määrittely on erittäin vaikea todentaa. Miten tämä etu määritellään ja arvioidaan? Hankala käsite, vrt esim lapsen etu, joka ehkä jopa selkeämpi, mutta silti käytännössä valtavan vaikea määrittää ja johtanut siihen, että lapsen etu puntaroidaan monissa oikeuselimissä.

Ehdotus: turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut.

1 §:n perustelut

- 6. Kannatatteko 1 pykälän perusteluihin tehtyjä muutosehdotuksia? (s. 19-27)**

Osittain

Vapaamuotoiset perustelut

Sosiaali- ja terveystoimiala haluaa säilyttää palvelujen järjestämisvastuun koskemaan pääosin kotimaan aluetta. Ulkomaille järjestettynä palvelujen laatua, toteutusta ja arviointia ei ole mahdollista toteuttaa

3 §:n 3 momentti

- 7. Kannatatteko lisäysehdotusta, jonka mukaan vammaisella henkilöllä olisi oikeus käyttää hänelle soveltuvaa kommunikointikeinoa hänen osallisuutensa ja osallistumisensa tukemiseksi? (s. 15)**

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

-

- 8. Kannatatteko lisäsehdotusta, jonka mukaan vammaista henkilöä olisi tarvittaessa tuettava tiedon saannissa sekä oman mielipiteen muodostamisessa ja ilmaisemisessa? (s. 15)**

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

-

3 §:n perustelut

- 9. Kannatatteko 3 pykälän perusteluihin tehtyjä muutosehdotuksia? (s.27-32)**

Osittain

Vapaamuotoiset perustelut

Ehdotetaan että edun käsite avataan tai poistetaan s.32

4 § Palvelutarpeen arviointi ja asiakassuunnitelma

- 10. Työryhmä ei ehdottanut palvelutarpeen arviointia ja asiakassuunnitelmaa koskevaan pykälään muutosta. Oletteko samaa mieltä siitä, että muutosta ei tarvita (s. 15)**

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

-

4 §:n perustelut

- 11. Kannatatteko 4 pykälän perusteluihin tehtyjä muutosehdotuksia? (s. 32-35).**

-

Vapaamuotoiset perustelut

-

5 § 1 momentti

- 12. Kannatatteko ehdotusta siitä, että vammaisen henkilön palveluja koskevat päätökset olisi tehtävä toistaiseksi voimassa oleviksi tietyin edellytyksin? (s. 16)**

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

Toistaiseksi voimassa voisivat olla pääosin subjektiivisen oikeuden piiriin kuuluvat päätökset. Määrärahasidonnaiset päätökset tulee edelleen voida tehdä aina tarvittaessa kertaluonteisesti tms.esim tavoitteellinen toiminta, asunnonmuutostyöt jne

- 13. Ovatko määräaikaisen päätöksen edellytykset, joiksi ehdotetaan henkilön omaa etua, yksilöllistä tilannetta tai palvelun luonnetta, määritelty tarkoituksenmukaisesti? (s. 16)**

Ei

Vapaamuotoiset perustelut

Edelleen edun käsite määriteltävä ja ongelmallinen

5 § 2 momentti

- 14. Kannatatteko ehdotusta siitä, että asiakkaan esittämästä avun ja tuen tarpeesta tai palvelun toteuttamistavasta voitaisiin poiketa vain perustellusta syystä, joka olisi kirjattava päätökseen? (s.16)**

Ei kantaa

Vapaamuotoiset perustelut

Palvelun toteuttamistavasta päättäminen tulisi olla pääosin edelleen kunnilla. Palvelun ollessa riittävää, laadukasta ja tarkoituksenmukaista

5 § 3 ja 4 momentit

- 15. Kannatatteko vammaisen henkilön perheen ja läheisten tukemista koskevia ehdotuksia? (s. 16)**

Osittain

Vapaamuotoiset perustelut

Ehdotuksessa ilmaistu liian laajasti ja epämääräisesti. Tarkennusta.

- 16. Kannatatteko 5 pykälän perusteluihin tehtyjä muutosehdotuksia? (s.35-44)**

Osittain

Vapaamuotoiset perustelut

Edun käsite määriteltävä tai poistettava. Vastuu läheisten hyvinvoinnista laajentaa palvelualueita liikaa. Läheisten ehdotukset voivat olla epärealistisia, perheen tukemisen keinoja avattava nyt liian epämääräiset

36 § Palvelutarpeen arviointi

17. Kannatatteko palvelutarpeen arviointia koskevaan pykälään tehtyjä muutosehdotuksia? (s. 17)

-

Vapaamuotoiset perustelut

Toteutus välittömästi kun kiireellisen vammaispalvelulain mukaisen palvelun tarpeessa. Muutoin normaalin menettelytavan mukaan

18. Kannatatteko 36 pykälän perusteluihin tehtyjä muutosehdotuksia? (s.44-45)

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

-

39 § 1 momentti

19. Kannatatteko ehdotettua lisäystä, jonka mukaan asiakassuunnitelma olisi laadittava yhdessä asiakkaan ja tarvittaessa omaisen, läheisen tai muun asiakkaan edustajan kanssa? (s. 18)

Ei

Vapaamuotoiset perustelut

Miksi kohtaa 11 tarvitaan jos toteutuu aiemmin esitetty lause:Asiakkaan esittämästä avun ja tuen tarpeesta tai palvelun toteuttamistavasta voidaan poiketa vain perustellusta syystä, joka on kirjattava päätökseen

39 § 2 momentti

20. Kannatatteko ehdotettua lisäystä siitä, että asiakassuunnitelma sisältäisi asiakkaan ja tarvittaessa asiakkaan läheisen ehdotuksen palveluiden tuottamistavasta, jolla voidaan parhaiten vastata asiakkaan tarpeisiin? (s.18)

Ei

Vapaamuotoiset perustelut

Asiakassuunnitelmassa asiakkaan ja läheisten ehdotukset tuleekin huomioida, mutta raportin esityksissä asia ilmoitettu ikään kuin veloitteena. Lähtökohtana tulisi aina olla pääosin asiakkaan oman äänen kuuleminen.

21. Kannatatteko ehdotusta, että pykälään lisättäisiin arvio asiakkaan vahvuuksista ja voimavaroista sekä toimintakyvystä? (s.18)

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

-

22. Kannatatteko ehdotettuja lisäyksiä asiakkaan läheisen näkemyksen huomioon ottamisesta asiakassuunnitelmaa laadittaessa? (s. 18)

Ei

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Perheen jäsenten huomioiminen palveluja suunniteltaessa tulisi aina olla toissijaista, eikä voida katsoa velvoittavaksi.. Ensisijaisena tulisi aina olla palvelujen saajan omat tarpeet.

39 §:n perustelut

23. Kannatatteko 39 pykälän perusteluihin tehtyjä muutosehdotuksia? (s. 45-46)

Osittain

Vapaamuotoiset perustelut

Ennakointi on tärkeää. Ja mahdollisiin kriisitilanteisiin on tärkeä olla suunnitelma. Emme kuitenkaan lähtisi laajentamaan järjestäjätahon palveluveloitetta asiakasta laajemmaksi

Jäntti Merja
Helsingin kaupunki, sosiaali- ja terveystoimiala - Katja Raita,
vammaispalvelujen johtaja